

Van: Rupel.flits <rupelflits@hobokensepolder.be>
Verzonden: vrijdag 25 april 2014 20:40
Aan: Nieuwsarchief
Onderwerp: Rupel.flits: april 2014

- Rupel.blad april 2014 in je brievenbus
- Scheldehappening, mooie meevaller voor Natuurpunt
- Kinderen kleuren samen met Araceli
- Vliegende start cursus wilde bijen
- Grasperk kerk Hellegat - toplocatie voor grijze zandbijen
- Nog opmerkelijk bijennieuws
- Bijenhotels op transport
- Zaterdag 3 mei: Opening Lazaruspad
- Bruinvissen gezien !?
- Bunzing op de rode lijst
- Paddenoverzet Lage Vosberg haalt opnieuw mooie cijfers
- Zwaluwenoffensief krijgt stevige doorstart
- Wintertellingen watervogels langs de Rupel afgelopen
- Zeearend boven de Rupel

25 april 2014

Is deze mail niet goed weergegeven of ontbreken de afbeeldingen, [klik dan hier](#).

Tekst en foto's:

Erik De Keersmaecker
Hilde Depaepe
Fons Van den heuvel
Francis Mertens
Joke Maes
Raymond De Smet
Gerard Janse
Kris De Keersmaecker

- Steltkluten op het Noordelijk Eiland
- Buitengewoon Plekje in Niel gerealiseerd
- Zondag 27 april: Erfgoeddag - Grenzeloos in Noeveren
- Zondag 27 april: Erfgoeddag in Rumst
- Maandag 12 mei: More than honey
- Bezoek de magie van het masker
- Laat de natuur niet barsten
- Lidgeld 2014 nog niet betaald?

Rupel.blad april 2014 in je brievenbus

Eind maart viel het Rupel.blad april 2014 in je brievenbus. Met op de voorpagina een mooie foto van een wolbij - foto Chantal De Schepper. Binnenin het Rupel.blad kan je enkele interessante artikels lezen: over het tellen van 1000-den meeuwen, die het spaarbekken AWW-Eeckhoven in Rumst als slaapplek gebruiken, of over het plaatsen van kunstnesten voor huiszwaluwen en nestvlotjes voor visdiefjes en de bouw van een lepelaarseiland op het Noordelijk eiland. We blikken terug op beheerwerken in Kelderijlei, in het Niels Broek en op uitstappen naar Schouwen-Duiveland en op de cursus wintervogels.

Middenin het Rupel.blad opnieuw een mooi wandelkatern, waarmee je dit keer op stap kan gaan langs en door enkele Rumstse natuurgebieden.

Heb je het Rupel.blad nog niet ontvangen, dan zijn er 2 mogelijkheden. Je hebt je lidmaatschap 2014 van Natuurpunt nog niet betaald, kijk dat even na en breng dat zo snel mogelijk in orde. Of je hebt je je lidgeld ondertussen wel betaald... zend dan snel een email naar natuur.rupel@skynet.be en we steken zo snel mogelijk een Rupel.blad in je brievenbus.

Scheldehappening, mooie meevaller voor Natuurpunt

Paasmaandag, tot omstreeks 16u mooi weer voor de 3de Scheldehappening aan 't Steencaycken in Boom. Met bij momenten erg veel volk, vooral voor de boottochten op de Rupel. Mooie belangstelling ook bij onze info-stand, vooral voor de vissen in de aquariums. Ook het inkleuren van vissentekeningen door kinderen, soms met de hulp van mama of papa was opnieuw een voltreffer. Een voltreffer was ook de ledenwerving, waarbij vlot 6 mensen lid werden van Natuurpunt. Topper van de dag was echter het leegmaken van de fuiken in de Rupel door Werner en Eddy. Met een supervangst van 40 palingen, daarbij enkele exemplaren, die vlot over een lengte van een halve meter gingen. Andere vissoorten in de fuiken waren: 2 prachtige snoekbaarzen, die meteen werden vrijgelaten, 2 spieringen, 2 botten (geen laarzen), een 30-tal steurgarnalen en ook een 10-tal Chinese wolhandkrabben. De vangst van slechts 2 kleine spieringen is mogelijk een verklaring dat we dit jaar nog geen bruinvissen in onze rivieren zagen. Tijdens de Scheldehappening 2013 zaten de fuiken vol met spieringen.

*Scheldehappening
Blij dat het beter gaat met de vissen in de Rupel
foto: Hilde Depaepe*

Kinderen kleuren samen met Araceli

Geen overrompeling voor de kennismaking met Araceli Requena. De kinderen die erbij waren genoten echter met volle teugen, en ook de mama's, een papa en een oma genoten ervan.

Araceli is betoverd door haar hondje Kaneeltje en slaagt erin om die betovering in woorden en beelden om te zetten. Kaneeltje beleeft allerlei avonturen in een soort dieren- en plantensprookjeswereld.

Dankzij enkele, eenvoudige technieken, werden de kleurentekeningen bijna levende afbeeldingen...

*Natuurtekeningen inkleuren met Araceli
foto: Fons Van den heuvel*

Vliegende start cursus wilde bijen

Ondertussen zijn we ruim halfweg met deze cursus, waarbij de 15 deelnemers kennis kunnen maken met onze inheemse wilde bijen. Tijdens 3 info-avonden in Natuur.huis de Paardenstal en een excursie omheen het Noordelijk eiland, met Joeri Cortens als voortreffelijke bijenkenner, werden de eerste hindernissen genomen, om vlot enkele soorten te herkennen.

Soorten die tijdens de excursie langs het Noordelijk eiland werden waargenomen: grote zijdebij, gewone dubbeltand, gewone wespbij, gewone sachembij, grasbij, akkerhommel, aardhommel, groefbij, donkere wilgenzandbij en gewone wolzwever.

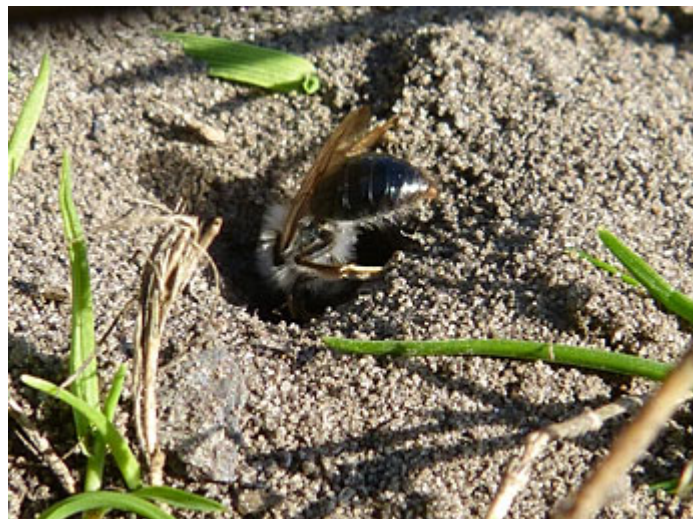
*Kijken naar wilde bijen op het Noordelijk Eiland
foto: Francis Mertens*

Grasperk kerk Hellegat - toplocatie voor grijze zandbijen

Het grasplein, achteraan de kerk van Hellegat, blijkt een toplocatie voor grijze zandbijen te zijn.

Eind maart, tijdens het eerste zonneweekend van 2014 verraadden duizenden kleine zandhoopjes de aanwezigheid van de bijen. Grijze zandbijen zijn [solitaire bijen](#), die elk in een nestje wonen. Alleen wonen doen ze zeker niet. Integendeel, vaak leven ze in kolonies van soms meer dan 50 nesten per vierkante meter. Honderden bijen kunnen zo in elkaars buurt wonen.

Alleen de vrouwtjes graven een nest, herkenbaar aan een hoopje zand, gelijkend op een klein molshoopje, dat tot 5 cm hoog kan zijn. De nesten lopen 25 tot 50 centimeter loodrecht omlaag en vertakken dan in meerdere zijgangen waar zich aan het einde de verbrede broedcellen bevinden. Vaak zijn er veel nesten bij elkaar, die jarenlang na elkaar gebruikt worden.

*Grijze zandbij in grasveld bij kerk Hellegat
foto: Erik De Keersmaecker*

Nog opmerkelijk bijennieuws

Op 9 maart werd de tweede Antwerpse waarneming van de zeldzame dageraadzandbij verricht in de kleiputten tussen Boom, Rumst en Terhagen. Deze vroegvliegende bijensoort is gespecialiseerd in het verzamelen van stuifmeel van wilgen en verkiest steile zandranden als nestplaats.

foto Henk Wallays

Bijenhotels op transport

De komende weken gaan we volop de wilde bijtoer op. De cursus wilde bijen, moet onze kennis van deze prachtige diertjes al stevig omhoog krikken. Het plaatsen van bijenhotels moet een duw geven aan de populaties wilde bijen. Afspraken werden gemaakt met De Steenschuit uit Boom voor de bouw van 2 grote bijenhotels. De Steenschuit had in de loop van vorig jaar al expertise opgebouwd bij de bouw van een 10-tal bijenhotels in Klein-Brabant.

Maandag 24 maart werden de bijenhotels opgehaald bij de Steenschuit, in de loop van volgende week worden ze geplaatst. Enkele weken geleden hebben we de metalen steunpalen geplaatst waarop de bijenhotels gemonteerd worden.

Een bijenhotel wordt op het grasveld achter de Lazaruskapel in Rumst geplaatst, een project in samenwerking en overleg met Regionaal Landschap Rivierenland en de gemeente Rumst. De gemeente zal voor het bijenhotel een bloemenweide aanleggen, het zaaigoed daarvoor wordt ter beschikking gesteld door het Regionaal Landschap Rivierenland.

Het tweede bijenhotel wordt op een grasveld naast de Callebeekstraat in Hemiksem geplaatst, vlakbij het Callebeekpark. Het plaatsen van dit bijenhotel door Natuurpunt is daar een stevig toemaatje voor het project Buitengewone plekjes.

*Bijenhotel op transport bij de Steenschuit
foto: Erik De Keersmaecker*

Zaterdag 3 mei: Opening Lazaruspad

Kennis maken met dit bijenhotel kan op zaterdag 3 mei eerstkomend, tijdens de opening van het Lazaruspad bij de Lazaruskapel in Rumst, afspraak vanaf 13u.

Tijdens je wandeling langs het Lazaruspad, wandel je langs boerderijen en tuinbouwbedrijven, maar ook langs enkele mooie

stukjes natuur. Langs de vogelkijkhut aan AWW-Eeckhoven en door de Oude Spoorwegberm en door een kleinschalig landschap, met hagen, houtkanten, grachten, beken en poelen. Tussen 13u en 18u ben je welkom aan de Lazaruskapel. Natuurpunt zal er ook zijn, met een infostand bij het bijenhotel.

Bruinvissen gezien !?

Samen met de Zoogdierenwerkgroep van Natuurpunt werd door Natuurpunt Rupelstreek de campagne: Bruinvis gezien opgestart. Affiches en flyers moeten bewoners van gebouwen langs onze rivieren, recreanten (wandelaars en fietsers) en gebruikers van veerdiensten attent maken op de mogelijke aanwezigheid van bruinvissen in onze rivieren.

2013 was een topjaar voor deze kleine dolfijnsoort, met in de periode maart-mei ruim 120 waarnemingen. Met uitzondering van een dode bruinvis, die op 14 april in het Galgenschoor bij Lillo gevonden werd, werden er nog geen waarnemingen van bruinvissen ingevoerd in www.waarnemingen.be

Bunzing op de rode lijst

Een diertje dat blijkbaar ook steeds zeldzamer wordt is de bunzing. Het lijkt er op dat deze kleine marterachtige het slachtoffer wordt van het succes van de steenmarter. Een grotere marter, die duidelijk aan een opmars bezig is. Merkwaardig genoeg wordt de achteruitgang van de bunzing vastgesteld op basis van minder vondsten van dode dieren, die als verkeersslachtoffer gemeld worden.

Op donderdag 28 maart werden op een dag zelfs 2 bunzingen als verkeersslachtoffer gevonden. Een platgereden bunzing op de Cleydaellaan op de grens van Aartselaar en Hemiksem en een aangereden dier op de N16 rijksweg in Puurs. Beide verkeersslachtoffers werden gestockeerd in een speciale diepvriezer, waar ze later opgehaald worden voor verder onderzoek.

*Platgereden bunzing aan Cleydaellaan grens
Aartselaar/Hemiksem - foto: Erik De Keersmaecker*

Paddenoverzet Lage Vosberg haalt opnieuw mooie cijfers

Omstreeks 25 maart was de paddentrek voorbij en werden overal in Vlaanderen optelsommetjes gemaakt. Dat leverde op vele plaatsen erg tegenvallende cijfers op.

Mogelijke verklaringen waren:

Geen enkele avond was een ideale paddentrekavond wat het weer betreft, het was te droog of te koud en als het al eens nat was (3 avonden in totaal), was het te koud.

Met 725 overgezette amfibieën (557 padden, 162 salamanders en 6 kikkers) werden er dankzij de inspanningen van paddenoverzetters in Rumst nog erg mooie resultaten gehaald in Rumst. Ondanks de inspanningen van Ludwig en Maria, Carl, Jan en Ben werden er toch nog 53 platgereden diertjes gevonden.

Dank aan de paddenoverzetters en ook aan Johan Asselberghs (Amfibieën Werkgroep Beneden-Nete) voor de dagelijkse erg informatieve Hyla-Nieuwsbrieven.

*Ludwig bij het plaatsen van de paddenschermen
foto: Erik De Keersmaecker*

Zwaluwenoffensief krijgt stevige doorstart

De voorbije maand voerde we samen met Regionaal Landschap Rivierenland een stevig offensief

voor onze huiszwaluwen. Op 13 maart werden 7 kunstnesten voor huiszwaluwen opgehangen aan de gebouwen van de OLVI-basisschool De Kade in Boom op de hoek

Leopoldstraat/Bassinstraat in Boom. Dankzij de hulp van de Boomse Brandweer verliep het plaatsen van de kunstnesten veilig en snel. De vorig jaar gestarte campagne: Huiszwaluwen opnieuw thuis in Boom, kreeg hiermee een stevige doorstart.

Bijzonder blij zijn we ook met het huiszwaluwenproject aan de Herbekestraat in Hemiksem. Daar woont, met ongeveer 45 nesten, een van de grootste zwaluwenkolonies van onze regio.

Onder impuls van schepen Jenne Meyvis werd midden vorig jaar het overleg opgestart met de directie van Jacobs

Betoncentrale. Een erg constructief overleg, waarbij afspraken gemaakt werden voor de uitstel afbraak gebouwen tot na het broedseizoen en het plaatsen van kunstnesten aan een aangrenzend gebouw voor de terugkomst van de zwaluwen uit de overwinteringsgebieden.

Donderdag 27 maart werden 20 kunstnesten geplaatst, ook hier verliep de actie probleemloos, dankzij de hulp van de Brandweer Hemiksem. Natuurpunt dankt Betoncentrale Jacobs Beton/Recyclagecentrum AZR voor de gastvrijheid voor de huiszwaluwen.

*Plaatsen kunstnesten huiszwaluwen aan gebouw
Herbekestraat met hulp Brandweer Hemiksem*

foto: Joke Maes RL Rivierenland

Wintertellingen watervogels langs de Rupel afgelopen

In de periode oktober 2013 - maart 2014 werden maandelijks overwinterende watervogels en meeuwen geteld langs de Rupel tussen de brug in Boom en de samenvloeiing van Rupel, Nete en Dijle in Rumst. Dit voor het 6de jaar op rij. Records werden er zeker niet gebroken.

Integendeel, in vergelijking met de resultaten van de eerste telling tijdens de winter 2008/2009 zijn de aantallen overwinterende watervogels nauwelijks een derde van toen.

In januari 2014 werden 1337 watervogels geteld, waaronder 244 pijlstaarten. Mooi was de waarneming van 12 tafeleenden in februari. Topsoort was opnieuw de wintertaling, met 346 exemplaren, eveneens tijdens de telling in januari 2014.

Wintertaling - foto: Raymond De Smet

Zeearend boven de Rupel

Dinsdag 18 maart werd door Jan Soors, medewerker INBO Boottellingen, boven de Rupel, ter hoogte van de monding van de Wullebeek (grens Niel/Schelle) een juveniele zeearend waargenomen. Een ronduit schitterende waarneming en waarschijnlijk zonder meer uniek voor ons rivierenland. Zeearenden zijn terug van weggeweest. Vroeger kwam de vliegende deur, zoals de grootste arend van Europa door onze Noorderburen wordt genoemd, in heel Europa voor, maar mede onder invloed van de mens was hij een zeldzaamheid geworden. Sinds 2006 broedt de zeearend weer in Nederland. Op eigen kracht heeft hij zich daar weer gevestigd. Eerst als wintergast, maar sinds 2006 dus ook als broedvogel. Het eerste broedpaartje koos voor de Oostvaardersplassen als broedplaats. In 2007 plaatste Staatsbosbeheer een webcam bij het nest, zodat iedereen de verrichtingen van het vogelpaar en hun jong op het internet kon volgen.

Zeearend - foto: Gerard Janse

Steltkluten op het Noordelijk Eiland

Sinds midden vorige week vertoeven er 9 steltkluten op het Noordelijk Eiland. Steltkluten zijn opvallende en erg fraaie vogels, met erg lange poten. In het zuiden van Europa zijn ze regelmatige broedvogels, voornamelijk in Spanje, met ongeveer 15.000 broedparen. Elk plasje van enige omvang, afgezoomd met enkele begroeide oeverstroken is er goed voor een broedpaartje steltkluten. In Vlaanderen is de steltkluut is een erg zeldzame broedvogel. Het laatste min of meer dichtbij broedgeval werd een 5-tal jaar opgetekend in het natuurgebied Putten Weiden in Kieldrecht.

Steltkluut - foto: Kris De Keersmaecker

Buitengewoon Plekje in Niel gerealiseerd

Samenwerking tussen Regionaal Landschap Rivierenland, gemeente Niel en Natuurpunt Rupelstreek leidde ertoe dat een bosje in de Steenbakkerijen tussen Café In den d'Rupel en de Rupeldijk omgetoverd werd tot een Buitengewoon Plekje.

Een 15-tal vrijwilligers kwam op zaterdag 22 maart samen voor de afwerking van dit project. Vooraf werd in overleg met Charlotte De Wit (Regionaal Landschap Rivierenland) en Sandy Van de Velde (Communicatiedienst gemeente Niel) een actieplan opgesteld. Zo werd een kronkelwandelpad door het bosje aangelegd, waarvan de ingangen gemarkeerd worden met gevlochten wilgenpoorten en het pad zelf gemarkeerd door een takkenscherm om zo een soort van groene tunnel te creëren.

Dinsdag 18 maart werd gestart met de voorbereiding van het project. Vrijwilligers van Natuurpunt, medewerkers van de gemeente Niel en Regionaal Landschap Rivierenland, werkten samen bij het vrijmaken en het markeren van het kronkelpad, met houten palen.

Het zwerfvuil in het bosje en de omgeving werd eveneens opgeruimd. Medewerkers van de gemeentelijke groendienst verwijderde ook enkele dode bomen in de omgeving van het kronkelpad, omdat die mogelijk een gevaar konden vormen voor wandelaars.

*Palen kloppen voor het Buitengewoon plekje in Niel
foto: Erik De Keersmaecker*

Zondag 27 april: Erfgoeddag - Grenzeloos in Noeveren

De immigratie in arbeiderswijk Noeveren te Boom is te onderscheiden in drie groepen. Het verhaal van Spaanse glasblazers wordt verteld bij een tentoonstelling van het fraaie Boomse glaswerk.

De lokale Marokkaanse gemeenschap getuigt van hun gratiebelevenissen. Roemeense gastarbeiders worden op de "Belgicawerf" betrokken bij het verhaal van een landgenoot die met de Gerlache naar de Zuidpool ging.

De activiteit focust op het oraal erfgoed over de migratie van bevolkingsgroepen uit andere landen.

Getuigenissen 11 en 14 uur / Tentoonstelling Booms Glas 10 - 18 uur

Gratis Spaans versnaperingen: 10 - 18 uur

In de wijk Noeveren wordt op een werf een replica gebouwd van de "Belgica", het schip van Adrien de Gerlache waarmee in 1897-1899 de grensverleggende eerste overwintering op de Zuidpool werd doorstaan. **Om 15 uur wordt de film "The**

Explorer" van Ana Boariu vertoond over de Roemeense wetenschapper Emile Racovitza, die deelnam aan de Belgische Zuidpoolexpeditie. Daarnaast kan de tentoonstelling "Wetenschappers op de Zuidpool, vroeger en nu" worden bezocht (10 - 18 uur).

[Zie ook affiche Erfgoeddag Grenzeloos](#)

Zondag 27 april: Erfgoeddag in Rumst

In het museum Rupelklei is de Eerste Wereldoorlog de rode draad van de Erfgoeddag. Naast muzikale optredens, een gelegenheidstentoonstelling, poëzie en films zijn er ook enkele presentaties voorzien:

1. Werner Marckx geeft een algemene inleiding over het begin van de Eerste Wereldoorlog.
2. Dirk Van Engeland over: Rumst in de Grote Oorlog.
3. Een vertegenwoordiger van Rumesta over het boek Reet, Rumst en Terhagen, in de grote Oorlog.
4. Winfried Vangramberen, met een beeldverslag over een fietstocht langs de frontlijn van de Eerste Wereldoorlog, van Rumst naar de kust, langs de IJzer, Verdun en de Vogezes tot Mulhouse, en terug.

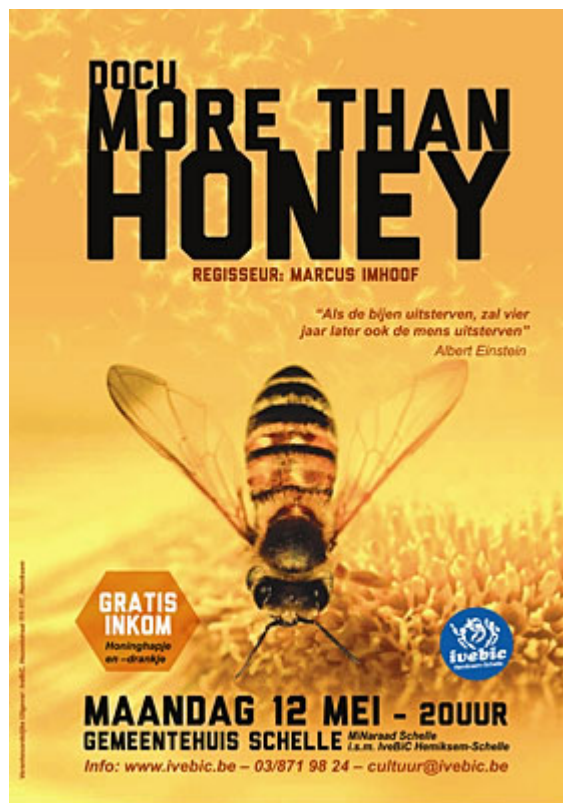
Maandag 12 mei: More than honey

Al vijftien jaar doet zich over de hele wereld een angstaanjagend fenomeen voor: honderdduizenden kolonies van honingbijen lijken van de aardbodem te verdwijnen. Een virus? De grote hoeveelheden pesticiden? De industrialisering van de honingsector? Niemand lijkt een antwoord te hebben. Maar één ding staat als een paal boven water: het lot van de natuur en de mens is nauw verbonden met dat van de bijen. Einstein zei ooit dat wanneer de bijen uitsterven, de mens nog amper vier jaar te leven zou hebben.

Op zoek naar antwoorden en verklaringen neemt regisseur Markus Imhoof ons mee op een fascinerende reis naar de betoverende wereld van de bijen.

Deze filmavond is een initiatief van de MINA-raad Schelle in samenwerking met IveBiC Hemiksem/Schelle.

Afspraak: 20u gemeentehuis Schelle - inkom gratis.

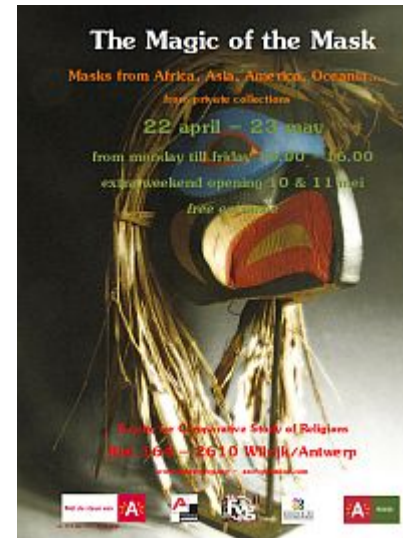

Bezoek de magie van het masker

Adrie Luijckx is een van de meest energieke vrijwilliger van Natuurpunt Rupelstreek. Elk project wordt vakkundig door Adrie aangepakt en dankzij zijn hulp ook daadwerkelijk gerealiseerd.

Naast zijn passie voor de natuur heeft Adrie nog een andere hobby, namelijk het verzamelen van maskers van inheemse Afrikaanse volkeren en stammen. Bij elk masker hoort een verhaal, en dat kan Adrie als geen ander vertellen. Zijn expertise werd ook opgemerkt en het resultaat is deelname aan een tentoonstelling waar maskers uit Afrika, Azië, Amerika's, Oceanië uit privé verzamelingen worden tentoongesteld.

Tot 23 mei kan je de tentoonstelling bezoeken, van maandag tot vrijdag van 10u tot 16u. Zaterdag en zondag gesloten. Extra opening weekend van 10 en 11 mei van 10u tot 16u. Gratis rondleidingen op aanvraag. Catalogus beschikbaar
Organisatie: Faculteit voor Vergelijkende Godsdienstwetenschappen Antwerpen, Bist 164, Wilrijk
Gratis inkom
Info: www.antwerpfvg.org

Laat de natuur niet barsten

Met de slagzin "Laat de natuur niet barsten" roept Natuurpunt alle burgers op om opdrachten te formuleren voor het natuurbeleid van de toekomstige Vlaamse regering. Natuurpunt verzamelt de opdrachten op de website: www.barsten.be.

Bijkomend voert Natuurpunt een affichecampagne waarbij iedereen de kans krijgt om via de website een eigen verkiezingsaffiche te maken en te verspreiden. Bij de start van de toekomstige Vlaamse regering zullen alle opdrachten overhandigd worden. "Die mogen de ministers beschouwen als een to-do list voor de nieuwe legislatuur", zegt Chris Steenwegen, directeur van Natuurpunt.

Lidgeld 2014 nog niet betaald?

Dan zal je hopeloos uitkijken naar het Rupel.blad in je brievenbus. In het laatste Natuur.blad zat een herinneringsbrief. Gebruik hem snel en stuur ons een mail: natuur.rupel@skynet.be
Dan bezorgen we je snel het Rupel.blad april 2014.

Nog geen lid? Sluit je snel aan bij de grootste natuurfamilie van Vlaanderen en geniet van de vele voordelen!

Van tijd tot tijd brengen we je via e-mail op de hoogte van dringende berichten, die via ons tijdschrift niet tijdig kunnen meegedeeld worden of als herinnering. Ken je nog genteresseerden? Mail hen dan deze Rupel.flits zeker door. Natuurliefhebbers die nog niet ingeschreven zijn op Rupel.flits, zenden een mail naar [Luk Smets](#) met vermelding van naam en "ja, Rupel.flits".
Overeenkomstig de wet op de privacy worden je gegevens enkel gebruikt in functie van de werking van Natuurpunt. Je kan steeds je gegevens opvragen en laten aanpassen. Ontvang je zulke berichten liever niet meer, vraag dan met een korte e-mail aan [Luk Smets](#) je adres uit het verzendingsbestand te halen.

E-Mail sent using the Free Trial Version of WorldMerge, the fastest
and easiest way to send personalized e-mail messages. For more
information visit <http://www.coloradosoft.com>

712741